

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Colosseum și gladiatorii.*

Studiu de caz: Colosseumul și gladiatorii

1. Definiții

Amfiteatru = construcție de formă ovală, circulară, folosită pentru spectacolele cu gladiatori, vânători de animale sălbatice și reconstituirea unor bătălii navale.

Gladiator (din limba latină: *gladius* = „sabie scurtă”) = luptători, călări sau pedestri, participanți la spectacolele din arenă.

2. Colosseumul

- 72-80 - la Roma, Colosseumul, cel mai mare **amfiteatru** din lumea romană, a fost construit pe locul unei grădini în care s-a aflat o statuie imensă a împăratului Nero (Colossus), construcția fiind începută în perioada domniei împăratului Vespasian și inaugurată de către împăratul Titus;
- inițial, s-a numit Amfiteatrul Flavian, după numele dinastiei din care au făcut parte cei doi împărați care l-au construit, iar mai târziu i s-a spus Colosseum (din limba latină: „gigantic”);
- capacitatea amfiteatrului a fost de 50.000 de locuri și a dispus de un sistem foarte eficient de acces și evacuare a spectatorilor (80 de intrări, pe bază de bilete sub formă de bucăți de ceramică, pe care au fost indicate secțiunea și rândul), precum și de un acoperiș retractabil din pânză de in;
- construcția a fost o mărturie a măiestriei arhitecților romani, inițial, având trei etaje (secolul al II-lea: i s-a mai adăugat un etaj);
- la primul nivel al Colosseumului a stat împăratul cu suita sa, la nivelul următor aristocrații și senatorii, iar la ultimul nivel cetățenii săraci ai Romei;
- în centru amfiteatrului s-a aflat arena eliptică, iar sub aceasta s-au amenajat nenumărate încăperi subterane: camere pentru **gladiatori** și animale, ascensoare și săli de arme;
- la inaugurarea Colosseumului serbările au ținut 100 de zile, romanilor fiindu-le oferite vânători de animale sălbatice (elefanți, lei, tigri, urși, leoparzi și tauri), lupte de animale și gladiatori, curse de care și bătălii navale (arena a fost inundată, iar concurenții au luptat de la bordul unor ambarcațiuni);
- „*pâine și circ*”: organizarea spectacolelor în cadrul amfiteatrelor și a Colosseumului au avut drept scop creșterea popularității împăratului și asigurarea unei domnii liniștite;
- în prezent, Colosseumul este un muzeu în aer liber, vizitat anual de milioane de turiști.

3. Gladiatorii

- 264 î.Hr. - la Roma, au avut loc primele lupte de gladiatori, la început au participat trei cupluri de gladiatori, în timp ajungându-se la sute de astfel de luptători (profesioniști, condamnați la moarte sau prizonieri de război);
- luptătorii profesioniști care s-au dedicat meseriei de gladiator în mod voluntar s-au angajat într-o școală specială (*ludus*), particulară sau deținută de statul roman, au depus jurământul în fața conducătorului instituției, apoi au început pregătirea fizică sub supravegherea celor mai experimentați luptători (pentru a fi mai puternici au urmat o dietă specială, vegetariană);
- în funcție de echipamentul purtat și de stilul de luptă au existat mai multe categorii de gladiatori:
 - a. Ușor echipați: cască cu vizieră, scut și sabie;
 - b. Cei dotați cu plasă plumbuită și furcă;
 - c. Greu echipați: platoșă, cască, scut, sabie, pumnal, armură corporală și luptători cu care de luptă.
- de obicei, perechile de gladiatori au fost formate din luptători cu armament și grade diferite (niciodată nu s-au luptat doi gladiatori din aceeași categorie), iar învingătorii au fost recompensați cu sume mari de bani, anularea pedepselor sau chiar eliberarea din sclavie;
- 404 d.Hr. - la Roma, împăratul Honorius a interzis luptele cu gladiatori.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=FQnAKqJc7L0>

<https://www.youtube.com/watch?v=f29CABLueFA>

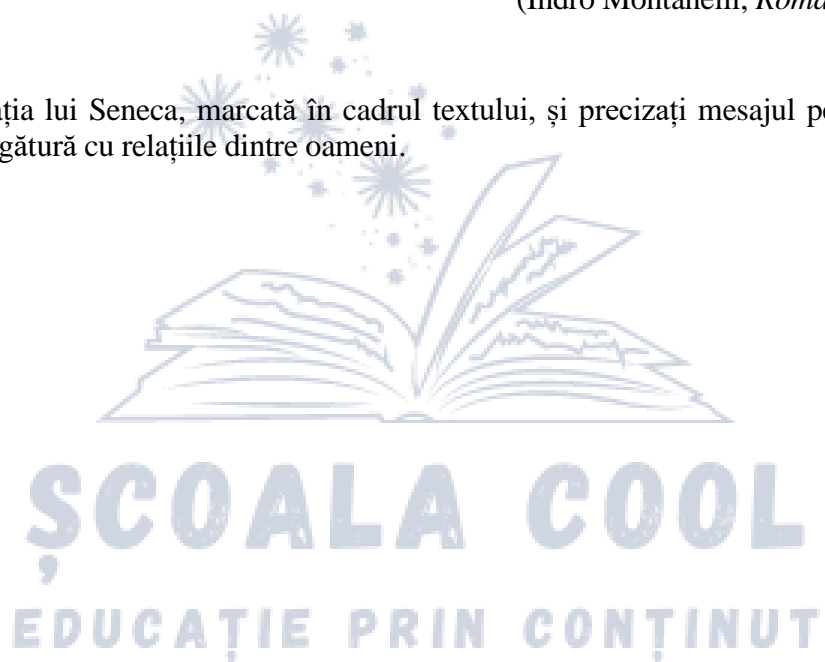
Fișă de lucru: Studiu de caz: Colosseumul și gladiatorii

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Singur Seneca ne-a lăsat o condamnare a luptelor de gladiatori, pe care zice că nu le-a frecventat niciodată. «**Omul, lucrul cel mai sfânt pentru om, este ucis aici în jocuri sportive**» a scris el înapoiindu-se acasă.”

(Indro Montanelli, *Roma: o istorie inedită*)

Comentați afirmația lui Seneca, marcată în cadrul textului, și precizați mesajul pe care îl transmite autorul antic în legătură cu relațiile dintre oameni.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, București, 2022.
3. Ochescu, Maria, Oane, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art Klett, București, 2022.
4. Aichimoaie, Adrian Ilie, Boșcodeală, Felicia Elena, Diaconu, Maria Aurelia, Diță, Ion Nicolae, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Booklet, București, 2022.
5. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, Bartic, Marcel, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD Press, București, 2022.
6. Rotundu, Elvira, Tomescu-Stachie, Carmen, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Corint Logistic, București, 2022.
7. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022.
8. Stan, Magda, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, București, 2022.
9. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
10. Montanelli, Indro, *Roma: o istorie inedită*, Editura Artemis, București, 1995.
11. Beard, Mary, *SPQR: o istorie a Romei Antice*, Editura Trei, București, 2017.
12. Grimal, Pierre, *Civilizația romană*, Editura Humanitas, București, 2022.

